
Eurole üleminek Eestis

Tea Varrak
rahandusministeeriumi kantsler
28.detsember 2010

Eesti on eurole üleminekuks hästi ette valmistatud

- Asjatundjate komisjoni hinnangul on Eesti eurole üleminekuks valmis
 - 94% elanikkonnast eurole ülemineku tehniliste aspektidega kursis
- Rahavahetus on tehtud inimestele võimalikult mugavaks
 - Kroone saab eurodeks vahetada tähtajatult
 - Raha vahetatakse piiramatus koguses
 - Mingeid eritoiminguid eurode saamiseks ette võtma ei pea

Pangad on üleminekuks valmis

- Euro sularaha tuleb käibelevel nelja põhikanali kaudu:
 - pangakontorid, sularahaautomaadid, jaekaubandus ja Eesti Posti kontorid (178 kontorit)
- Kommertspangad ja Eesti Pank on kinnitanud oma valmisolekut eurole üleminekuks
 - Pankade IT-süsteemide eurovalmidus on testitud, koostatud on arveldussüsteemide ülemineku ja elektroonsete pangandusteenuste ülemineku graafikud
- Kroonihoiused konverteeritakse pankades automaatselt üleminekukursiga $1 \text{ €} = 15,6466 \text{ krooni}$

Vajalikud seadused on vastu võetud ja tehnilised ettevalmistused tehtud

- Kõik vajalikud seadused on vastu võetud, valitsuse määrused ja valdkondlikud ministrite määrused on kinnitatud
- Riigiasutuste IT-süsteemid on eurole üleminekuks valmis ja testitud
 - Äriregister on kasutajatele avatud 1. jaanuari lõunast
 - Maksu-ja Tolliameti infosüsteemid on kasutajatele avatud hiljemalt 4. jaanuari varahommikuks

Riigi ja erasektori koostöö tagavad sujuva rahavahetuse

- Rahavahetuses võtmerolli omavad ametkonnad, kommerts pangad jt struktuurid on €-päeva eel- ja järel kõrgendatud valmisolekus, et tagada sujuv euro kasutuselevõtt.
- Võimalike riskide maandamiseks on koostatud vastavad plaanid

Soovitused rahavahtetuseks

- Suhtume rahavahtetusse rahulikult ja mõistvalt!
 - Varuge aastavahtetuseks mõistlik kogus sularaha
- Rahavahtetusega ei ole vaja kiirustada!
- Kuni jaanuari keskpaigani saab maksta nii krooni kui ka euro sularahaga.

Tere
euro

Rahandusministeerium

Sularahvahetus aastavahetusel

Rait Roosve

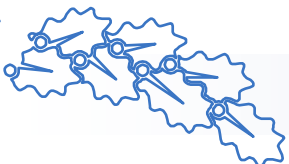
Eesti Panga sularaha- ja turvaosakonna juhataja

28. detsember 2010

- Kuidas sularahavahetust tehakse
- Üldised soovitused
- Soovitused turvaliseks rahavahetuseks

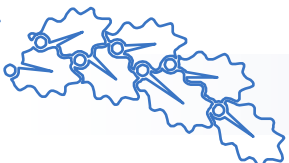

Sularaha saab neljast kanalist

Eesti Pank
Bank of Estonia

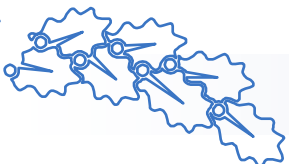
- sularahaautomaadid
- pangakontorid
- Eesti Posti kontorid
- jaekaubandus

Sularahaautomaadid

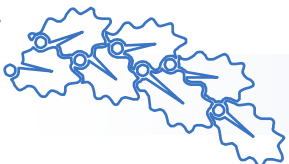

- Automaat saab korraga väljastada ainult kas kroone või eurosid, korraga mõlemat väljastada ei saa
- Automaate hakatakse järk-järgult sulgema 30. detsembri õhtust, et täita need 1. jaanuariks eurodega
- 1. jaanuarist väljastavad sularahaautomaadid ainult euro pangatähti
- Plaani kohaselt on enamused sularahaautomaatidest eurodega täidetud ja toimivad juba uue aasta esimestest tundidest

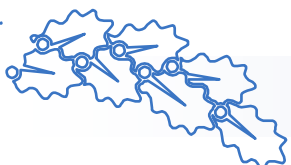

- Kuni juuni lõpuni vahetavad kõik sularahateenuseid pakkuvad kontorid kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta
 - Kontorid on 1.-2. jaanuaril osaliselt avatud
- Samadel tingimustel jätkub rahavahetus juulist kuni aasta lõpuni piiratud kontorivõrgus
- Eesti Pank vahetab tähtajatult kroone eurodeks keskkursiga, teenustasuta ja piiranguteta

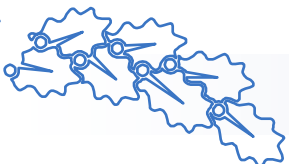

- Eesti Post vahetab kroone eurodeks 1.-15 jaanuarini
- Sularaha vahetatakse 178 postkontoris
 - Raha tuuakse postkontorisse hommikul ja viiakse õhtuks minema, rahavahetuse juures on turvamees
- Postkontor vahetab ühe kliendi kohta päevas kuni 1000 eurot

- Esimestel päevadel on oodata suurt nõudlust sularaha järele
- Palume mõistvat suhtumist, kui mõnes sularahaautomaadis või poes on euro sularaha otsa saanud
 - Eesti Pank ja sularahavedajad on kõrgendatud valmisolekus, et raha juurde vedada
 - Sularahaautomaate täidetakse pidevalt

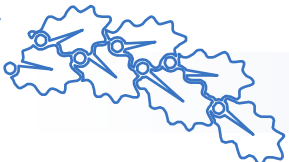

Soovitused rahavahetuse ajaks

Eesti Pank
Bank of Estonia

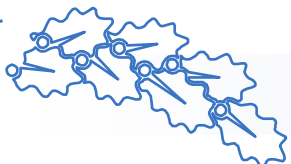

- Kiirustamiseks pole põhjust
 - Kaks nädalat saab maksta kroonides ja eurodes
 - Kõik saavad raha vahetada nii palju, kui soovivad
 - Eesti Pank vahetab kroone eurodeks igavesti
- Riik on rahavahetuse läbi mõelnud
 - Üleminekuks on tehtud põhjalikud ettevalmistused. Riik ja pangad reageerivad kiiresti, kui tekib vajadus
 - Uue rahaga harjumiseks vajavad aega nii kliendid kui ka teenindajad
- Soovitame jälgida riigi ja oma panga teateid

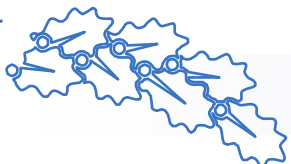
- Kasutage ainult ametlikke rahavahetuse kohti
- Võimalusel vältige suuri sularahatehinguid
 - Suurema summa puhul võtke kaasa usaldusväärne isik

Rahulikku aastavahetust!

<http://euro.eesti.ee>

Pangateenuste toimimine aastavahtusel

Riho Unt
28.12.2010

Pangad on üleminekuks valmis

- Süsteeme on korduvalt katsetatud ja võimalikud veakohad on parandatud.
- Suur osa pankade personalist on aastavahetusel tööpostil.
- Ettevõtete ja eraisikute jaoks on olulised teemad:
 - Sularahaga arveldamine
 - Kaardimaksete toimimine
 - Pangakanalite töötamine
 - Lepinguid ei pea muutma – lähtutakse lepingute järjepidevuse põhimõttest, st et euro kasutuselevõtt ei mõjuta lepingute ja muude juriidiliste dokumentide järjepidevust

Sularaha

- Et sularahaautomaatidest saaks eurosid juba uue aasta alguses, eeldäidetakse automaadid eurodega vanal aastal.
- Seetõttu ei saa paljudest sularahaautomaatidest kroone juba 30. ja 31. detsembril.
- Juhul kui arvate, et vajate aastavahetusel ostude sooritamiseks sularaha, siis varuge seda automaatidest enne 30. detsembrit.
- Enamik sularahaautomaate alustab euro sularaha väljastamist uue aasta esimesel tunnil.
- Ettevõtted on kaaseeljaotuse korras pankadest välja võtnud ligi 27 miljonit eurot (420 mln EEK).

Kaardimaksed

- Eelistage kaardimakseid, mis toimivad tavapäraselt vana aasta viimaste minutiteni.
- 31. detsembril 2010 kuni kella 23.59-ni saab kaardimakseid teha ainult kroonides, pärast seda vaid eurodes.
- See tähendab, et ka paralleelkäibe perioodil 1. kuni 14. jaanuarini 2011 saab kaardimakseid teha vaid ühes valuutas – eurodes.
- Juhul, kui kaupmees eksis ja sisestas eurohinna asemel harjumuspärase summa kroonides, paluge tal viga parandada.
- Kaupmehed on saanud spetsiaalse teavituse, kuidas terminale uusaastaööl uuele vääringule seadistada.

Pangakanalid

- Iga pank on valinud erineva lähenemise, mistõttu on katkestuste ajad erinevad – vaadake detailset lisainfot oma panga koduleheküljelt.
- Pangakontorid on 1. ja 2. jaanuaril osaliselt avatud. Pakiline vajadus rahavahetuseks aasta esimestel päevadel puudub kuna:
 - Kroon kehtib maksevahendina veel 2 nädalat.
 - Kõigis sularaha kontorites saab koone eurodeks vahetada kuni 1. juulini 2011.
 - Rahavahetust jätkatakse piiratud kontorivõrguga kuni 31. detsembrini 2011.
 - Eesti Pank vahetab kroone eurodeks tähtajatult.

Kokkuvõtteks

- Pangad on valmis suuremaks koormuseks detsembri viimasel nädalal ja uue aasta alguses.
- Loodame klientide mõistlikule ja mõistvale suhtumisele.
- Probleemide korral pöörduge oma kodupanka.
- Pangateenused on taas täies mahus kättesaadavad 3. jaanuarist

Tere euro

Euroinfo: 800 3330

euro.eesti.ee

Rahandusministeerium